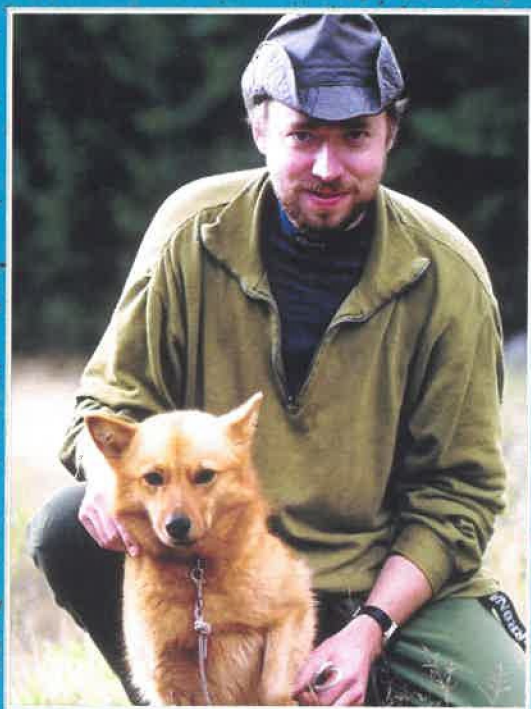

SPETS NYTT

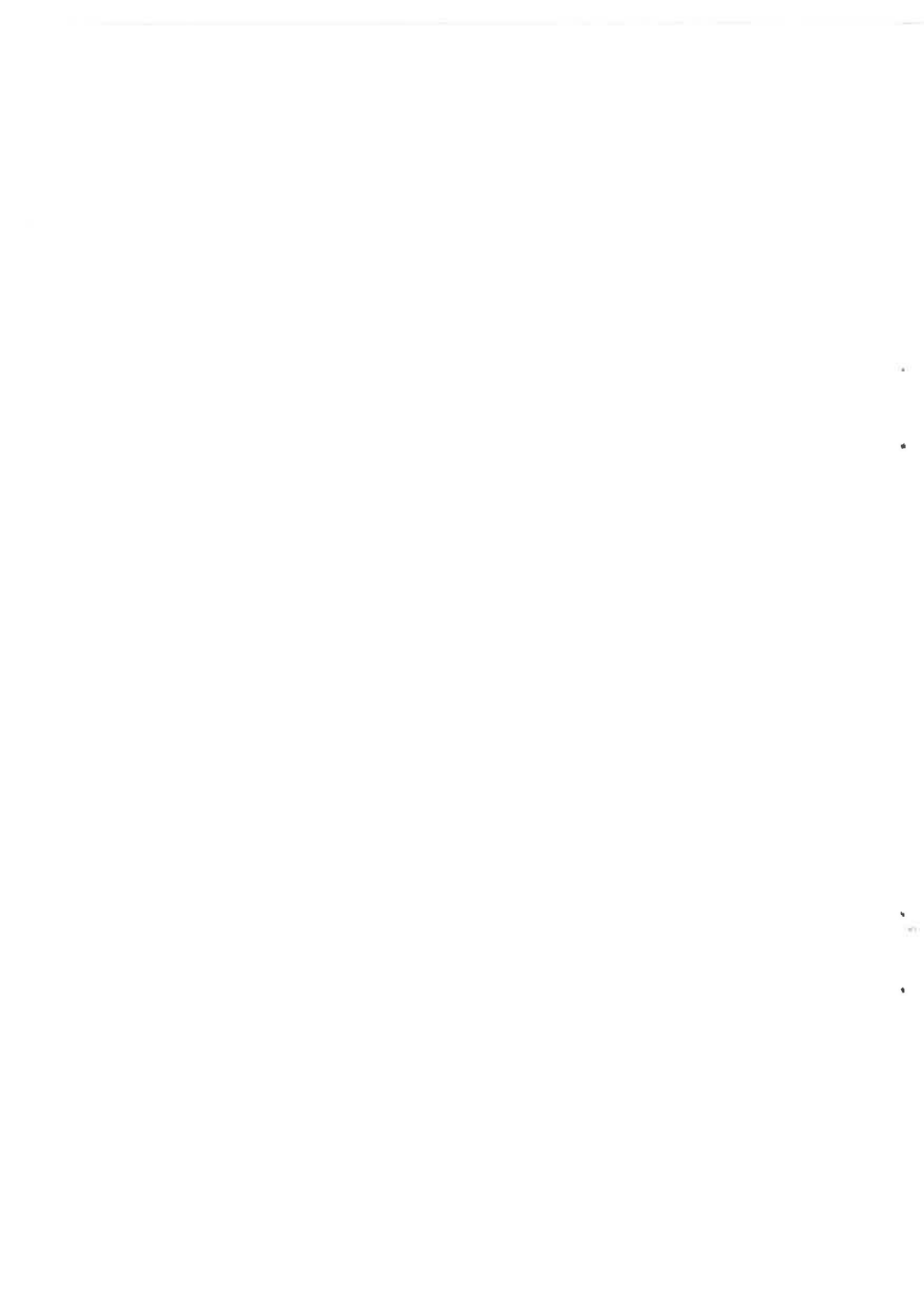
NR. 1

2002

NORSK SPESIALKLUBB FOR FINSK SPETS
OG NORRBOTTENSPETS

Innholdsfortegnelse

Styreoversikt	4
Redaktøren "taster" løs	6
Årsmøte 2002	7
Spesialutstilling	8
Utilnærmelig NM-vinner	9
Sterk norsk innsats	10
Tanker på villreinjakt	11
Svar til innjagingsfrustrasjoner	15
Fasit – konkurranse nr. 3-2001	18
Hvor mange?	19
Infeksjonssykdommer hos hund	20
Röjbackens Janca historisk	21
Utstilling 2002	22

Forside foto: Roy Nilsen

Martin og Pirri, utilnærmelig NM-vinner.

Bakside foto: Roy Nilsen

Trond og Janca, nummer 2 i nordisk mesterskap og historisk jaktchampion.

STYRE- OG UTVALGSOVERSIKT, NSFN

Funksjon og Navn	Adresse	Telefon
Leder		
Per M Korsmo	Øvre Lunden 8, 0594 Oslo	22650763 Priv / 90144670 Mob
Nestleder		
Øyvind Aasen	Furuv. 11, 2213 Kongsberg E-post: o-aasen@online.no	62813986 Priv / 91352044 Mob
Sekretær og Kasserer		
Bengt Sundkøien	Nermarka 14, 2320 Furnes E-Post: bengt.sundkoiien@dnb.no	62363447 Priv / 99507071 Mob 62516716 Arb
Styremedlemmer		
Bjørnar Rasch Nilsen	Langmyrveien 21, 7112 Hasselvika	73854204 Priv / 90147681 Mob
Tron Olav Tinnes	Vindalringen 70, 3728 Skien synn-haa@online.no	35545650 Priv / 94257675 Mob
Varamedlemmer		
Bjørn Bryng	Eikeveien 80, 3122 Tønsberg E-post: ABCopp@online.no	33368259 Priv / 91387484 Mob
Martin Løvtjernet	Løvhøiden, 2224 Austmarka E-post: kari-sol@online.no	62829478 Priv / 95751492 Mob
Avlsråd		
Leder		
Per M Korsmo	Øvre Lunden 8, 0594 Oslo	22650763 Priv / 90144670 Mob
Medlem		
Karin Ruus	Ask Gård, 1482 Nittedal E-post: Karinruus@enter.vg	67071706 Priv / 90779990 Mob
Kenneth Hansen (norbottenspets)	Leirhågen, 8632 Skonseng E-Post: tiurtun@frisurf.no	75148292 Priv / 75124813 Arb 99752790 Mob
Jaktprøveutvalg		
Leder (Kontaktperson Trøndelag og Nord-Norge)		
Knut Østmo	7120 Leksvik E-Post: knut-oes@online.no	74857637 Priv / 92207046
Kontaktperson Sør-Norge		
Martin Løvtjernet	Løvhøiden, 2224 Austmarka E-post: kari-sol@online.no	62829478 Priv / 95751492 Mob
Medlem (sekretær)		
Roy Nilsen	Skutlesvegen 46, 57 Voss E-Post: roy-nils@online.no	56516320Priv / 90974142 Mob 56519455 Arb / 56519459 Fax
FK (NKK oppnevnt utvalg, behandler eventuelle klager ved jaktprøver)		
Per M Korsmo	Øvre Lunden 8, 0594 Oslo	22650763 Priv / 90144670 Mob
Armand Sønsterud	2250 Roverud	62826458 Priv / 91123287 Mob
Arrangementskomite Trøndelag http://home.c2i.net/srosdal/Arrangementskomite.htm		
Leder		
Stein Erik Røsdal	Røsdal Nedre, 7632 Åsenfjord E-post: srosdal@c2i.net	74084941 Priv / 91866996 Mob 74089716 Faks
Medlemmer		
Bjørnar Rasch Nilsen	Langmyrveien 21, 7112 Hasselvika	73854204 Priv / 90147681 Mob
Tore Bjørnbet	Gammel-Lina 29, 7028 Trondheim	73937342 Priv / 98253850 Mob

E-post: tore-b@c2i.net

Arrangementskomite Nordland

Leder

Per Vatnan Søfting, 8664 Mosjøen 75187289 Priv / 91831708 Mob

Medlem

Ole Johan Eivindsen Industriveien 3, 8680 Trofors 75181503 Priv / 94170480 Mob

Revisorer

Erling Karlsaune 7170 Åfjord 72535440 Priv / 72516563 Arb

Ola K Rye Bosberg, 7070 Bosberg 72843608

Spets Nytt

Redaktør

Roy Nilsen Skutlesvegen 46, 57 Voss 56516320Priv / 90974142 Mob

E-Post: roy-nils@online.no 56519455 Arb / 56519459 Fax

Ansvarlig utgiver

Per M Korsmo Øvre Lunden 8, 0594 Oslo 22650763 Priv / 90144670 Mob

Klubbens adresse

Bengt Sundkøien Nermarka 14, 2320 Furnes 62363447 Priv / 99507071 Mob

E-post: bengt.sundkøien@dnb.no 62516716 Arb

NSFNs offisielle Internettside: <http://home.c2i.net/nsfn>

Webredaktør: Stein Erik Røsdal, E-post: nsfn@c2i.net

Innmelding

Medlemskategori

Hovedmedlemskap

Familiemedlemskap

Utenlandske abonnenter av Spets Nytt

Pris

2002

Kr 350,-

Kr 50,-

Medlemskap inngås ved å betale beløpet inn på **postgirokonto nummer:**

0532 10 65564, Bengt Sundkøien, Nermarka 14, 2320 Furnes. Merk giroen med hva slags medlemskap du ønsker å tegne! **Klubbens kontonummer i Sverige er: 1402 50 98678**

Kjøp av klubbemblem

Klubbemblem i stoff

Kr 50,-

Klubbemblem kjøpes ved å betale beløpet inn på **postgirokonto nummer:**

0532 10 65564, Bengt Sundkøien, Nermarka 14, 2320 Furnes. Merk giroen med klubbemblem og antall!

Redaktøren ”taster” løs!

JAKTA ER SLUTT OG FRYSEREN ER FULL. I hvert fall med minner. Noen har også gjort det bra på jaktprøve. Så mange gratulasjoner til Trond Gundersen med Janca og Martin Løvtjernet med Pirri. Janca ble nummer to i nordisk mesterskap og Pirri ble en suveren norgesmester. Når vi først er inne på jaktprøver er det en ting jeg vil ta opp. Det må kunne gå an å følge noen enkle retningslinjer når man er på jaktprøve. Det er ikke lov til å ha hunden inne og ute skal hunden holdes i bånd. Dette er aldri noe problem ved mesterskapsarrangement. Hvorfor skal det være så vanskelig å overholde disse to retningslinjene ved de vanlige jaktprøvene?

Det er flere grunner til at hunder ikke får være inne: Husvære klubben leier til bruk ved jaktprøvene er ofte leierskoler og da må det tas hensyn til at senere brukere kan være allergisk mot hundehår. Når flere tar med hunden inn vil det ofte bli bråk (*slåssing*). Så neste gang du er på jaktprøve lar du hunden ligge i bilen. Hvis du av en eller annen grunn må ha hunden inne skal den ligge i bur (*bør avklares med prøveledelsen*). I august/september er det ingen spets som tar skade av å ligge ute eller i bilen. Forutsatt at den er skjermet for regn og vind.

Grunnen til at hunden skal være bundet ute er elementær: Løse hunder vil medføre slåssing og ekstra leven. Det bør være et krav at de hundene som blir holdet orden på skal få stå i fred. Når du binder hunden din trenger du ikke gjøre som han som bandt hunden i trappa på Kilen sist jaktprøve i Mosvik. Jo mer skjerma du plasserer hunden din, jo bedre hviler den.

På utstillingsfronten er det en nobs som har stått for den største prestasjonen i det tilbakelagte året. Tiurtnet's Sarek til Tron Olav Tinnes gikk likeså godt bort og vant hele Telemarksutstillingen. Jeg mener det er første gangen en spets har blitt BIS (*Best in show*) på en stor jakthundutstilling (*uoffisielt*). Årets største spetsutstilling går av stabelen 24. mars. Fyll ut anmeldesskjemat i midten av bladet og vær med på årets utstillingshappening. Sett også av den 23. mars, under og etter årsmøtet blir det god anledning til å treffe mange likesinnede (*spetseiere*). Kanskje blir det noen tips å plukke opp også, som kan bidra til at du og hunden vil fungere bedre i skogen til høsten.

Beklageligvis ble det ikke nr. 4 utgitt i 2001. Årsaken til dette skyldes ting redaktøren og ansvarlig utgiver ikke hadde kontroll over. Jeg håper at etter årsmøtet er problemet ordnet opp i for godt. Medlemsbladet er for mange den eneste kontakten mange medlemmer har med klubben. Da er det uholdbart med en slik situasjon vi har vært gjennom det siste året.

Vnsnaktes den 23. og 24.

NOON 040305A

ZOLY 0200-6-7-300 401 6-502 0200 00 ZOLY 0200 00 ZOLY 0200 00 ZOLY 0200 00

Avholdes på: Skaslien Gjestgiveri, Kirkenær

Dato: 23. mars

Klokken: 14.00

Overnatting: Campinghytte (4 senger), kr 350,- pr. døgn

Hotellrom: kr 350,- pr./pers./døgn (i dobbeltrom) inkl. frokost, kr 150,- tillegg for enkeltrom

Frokost for campinghyttegjester: kr 75,-

Årsmøtemiddag: kr 275,- (2 retter m/kaffe)

Bestilling: 62947711 (Skaslien Gjestgiveri)

Saker som ønskes behandlet på årsmøtet: Må være poststempelt senest 4 uker før årsmøtet.

Spesialutstilling - NSFN

Sted: Skaslien Gjestgiveri, Kirkenær

Dato: 24. mars 2002

Klokken: 10.00

Påmeldingsfrist: 01. mars 2002

**Påmeldingsadresse: Karin Ruus, Ask Gård,
1482 Nittedal**

Pris: kr 250,-

Betales til konto: 0532 10 65564

Klasser: Alle

Dommer: Leif-Herman Wilberg

Valpeshow

Alder: Under 9 måneder utstillingsdagen

Påmelding: På stedet

Pris: kr 50,- betales ved påmelding

NM – halsende fuglehunder 2001:

Utlærermelig NM-vinner

Inn som reserve på onsdag og kåret til Norgesmester på søndag etter to fantastiske dager under vanskelige forhold var Pirri i en egen klasse.

Norsk mester blant de halsende fuglehundene i 2001 ble Pirri, eid av Marin Løvtjernet og Torhild Moland, Løvhøiden. Pirri gjorde det nesten umulige. Hun tok steget opp fra andreplassen i 2000 mot alle odds. Pirri var ikke direkte kvalifisert til NM men kom inn som reserve et par dager før NM ble arrangert. Den sjansen lot verken Pirri eller Martin gå fra seg. Med to fornyede losere og 90 poeng var seieren sikret allerede første NM-dagen. Nærmest kom Røjbackens Kirvi med 79 poeng, eid av Armand Sønsterud, Roverud. Disse to hundene stilte i en egen klasse da de også hadde tredje- og fjerde beste poengsum i løpet av NM-helga. Nummer tre ble Røjbackens Isa med 48 poeng, eid av Ole Johan Mohn, Vestmarka.

Mestret de vanskelige forholdene best

Ingen hunder gikk fugletomt, men noen hadde lite fugl å jobbe med mens andre hadde litt i meste laget. Spesielt problematisk er det når fuglen ikke vil sitte for hunden, da blir det dårlig poenguttelling. Værforholdene var ikke de beste under NM-helga den 22. og 23. september. Til dels kraftig vind medførte skyer fugler, noe som vanskeliggjør arbeidet til hundene. Men de beste hundene skal også mestre vanskelige forhold og Pirri og Kirvi er to fortjente medaljevinnere som fikk vist hvordan en halsende fuglehund skal jobbe. Noe representanten fra NKK sitt styre fikk demonstrert av Pirri på søndagen da hun utførte en prakt jobb på en orrhane.

Resultat

Nr	Navn	Eier	Lørdag		Søndag	
			Poeng	Premie	Poeng	Premie
1	Pirri	Martin Løvtjernet, Løvhøiden	90	1	66	2
2	Røjbackens Kirvi	Armand Sønsterud, Roverud	53	3	79	1
3	Røjbackens Isa	Ole Johan Mohn, Vestmarka	26	0	48	0
4	Talvi	Knut Østmo, Leksvik	17	0	38	0
5	Tuula	Tor Ivar Sundseth, Lysøysund	26	0	25	0
6	Repo-Lainen	Ronny Myrvang	22	0	25	0
7	Lakka-R	Tore Bjørnbet, Trondheim	9	0	25	0

8	Mika	Unn Kjersti Sundkøien, Furnes	19	0	23	0
9	Tikko	Ole Jørgen Klaseie, Dokka	19	0	19	0
10	Røsholmshøgda's Anton	Ole Martin Røsholm	14	0	15	0

Nordisk mesterskap for halsende fuglehunder – 2001:

Sterk norsk innsats

Janca og Päivi nummer to og tre bak finsk mester.

Nordisk mesterskap for halsende fuglehunder ble 27. og 28. oktober arrangert i Kemi, Finland. Og denne gangen var de finnene som gjorde rent bord. De tok både den individuelle tittelen og landskamp seieren. Best av de norske deltakerne var Røjbackens Janca med 78 poeng, eid av Trond Gundersen, Øyermoen. Dette holdt til en andre plass i mesterskapet. På tredje plass kom Tjäderbrännans Päivi med 65 poeng, eid av Bjørnar Rasch Nilsen, Hasselvika. Pirri til Martin Løvtjernet og Torhild Moland, Løvhøiden ble nummer 7 med 51 poeng. Lakka-R til Tore Bjørnbet, Trondheim hadde ikke helt turen med seg og ble sist.

Dårlig oppladning

Oppladningen Lakka-R og Tore hadde til mesterskapet var ikke av beste slaget. Ei uke før start fikk Tore så vidt reddet Lakka-R ut av bilen da den brant opp. Etter den første dagen ledet Janca foran Pirri, men på søndagen slo Raita-Ahon Kiukku eid av Timo Kettunen til med 90 poeng og ble dermed en suveren Nordisk-mester. Mesterskapet gikk i et typisk finsk flatt myrterreng, med store åpne myrer og myrholmer med variert skog på. Det var lite fugl så nesten alle prøveekvipasjene gikk forlenget prøve (3-4,5 timers slipp). De fuglene som fantes var lette og ville ikke sitte for hundene. Arrangørene var ikke fornøyd med fugletilgangen de hadde å tilby. På lørdagen ble det funnet 20 storfugl og 68 orrer, 1,47 fugl/km. På søndagen ble det funnet 22 storfugl og 46 orrer, 1,42 fugl/km.

Resultat Nordisk mesterskap

Nr	Navn	Poeng	Premie
1	Raita-Ahon Kiukku, Timo Kettunen	90	1
2	Røjbackens Janca, Trond Gundersen	78	1
3	Tjäderbrännans Päivi, Bjørnar Rasch Nilsen	65	2
7	Pirri, Martin Løvtjernet & Torhild Moland	51	3
12	Lakka-R, Tore Bjørnbet	9	0

Resultat landskampen

1	Finland	184 p
2	Sverige	152 p
3	Norge	138 p

Tanker på villreinjakt

Av: Tron Olav Tinnes

FÅ AV OSS ER SKRIBENTER, men mange av oss har ting vi kan berette, lære bort eller spørre om. Her kommer mitt lille bidrag, med noen synspunkter og noen spørsmål. Har du svar, eller egne erfaringer, så ta pennen fatt.

8. september og tida begynner å bli knapp. Vinden blåser hardt fra nord, snøen ligger på toppene over 1300 m.o.h. Jervens fjellduk hjelper noe, men reinsdyra, de er ikke engang i nærheten. 3 kort i lomma, kalv, simle, samt et dyrekjøpt bukkekort, kjøpt på impuls og overmott. Selv 20 års lokalkjennskap til terreng og villrein hjelper ikke. Årets bukkejakt gikk også skeis, 2 ganger ble bukken lokket fram, men trakk det lengste strået, da den brølende hoppet vekk. Bukkejaktstatistikken på gromposten går tydeligvis på en smell år. Men reinsdyr, 3 ubrukte kort og 8 sept. det passer ikke inn i høstens planer. Planen var jo først råbukk 16 august, så reinsdyr fra 20 august, fugl fra 10 september med et opphold i elgjakta fra 5 oktober. Reinsdyr har jeg jo sett, simle og kalv, i går ettermiddag. For da jeg parkerte bilen godt utenfor jaktbart område nedi skogen, fant jeg ut at nobsen Sarek, nå 3 år, skulle få seg en luftetur før vi begynte ferden opp til hytta i rype og reinsdyrfjell.

Kvelden før hadde jeg og bikkja, en knall treningstur etter fugl, så min tro på nobsen er nå god. Etter 20 min hørtas uttaket nedi granskogen, samt galopperende klover i våt myr. Simle og kalv passerer meg på 30 meter i vilt driv, over myra, inn på bilvegen, langs den, til venstre i første veikryss og videre bort til parkeringsplassen der min røde pickup står. Sporene langs vegeen er lette å se. Nobsen ropes inn i det passerer meg. Ja vel, så reinsdyr er også en av de "jaktbare artene". For det er faktisk en del arter Sarek finner bryet verd å jage/lose på. Litteratur om innjaging av spets har jeg også lest og lært. Det er bare det at det terrenget som disse forfatterne disponerer tydeligvis har en annen fauna sammensetning enn det jeg er vant til fra mine vandringer i Telemark sine dype skoger. For vist er det fugl her, om enn i noe varierende antall, men det er også annet vilt.

Ekorn finnes i store mengder, noe Sarek svært så gjerne loser på. At ekorn bestanden er stabilt god, har gått opp for meg etter at jakt med spets ble min jakt nr 1. **Spørsmål nr 1:** Hva gjør du for å vende bikkja av med det?, kan du gjøre noe annet enn å ta den vekk, snakke alvorlig til den med morsk stemme mens du sier: "nei, ikke ekorn, finn fugl."

Mår er også en art som finnes i mitt innjaging / jakt terreng. Den er bikkja enda ivrigere etter (*se referat fra treningstur seinere*). Mår skyter jeg, det er jo en

predator på skogsfugl, men når jeg skyter mår, blir det også mer ekorn, samt at min nobs ekornelsk kanskje har sammenheng med at mår skytes? **Spørsmål 2:** Skal, skal ikke skyte mår.

Grevling er lett match, stålos med grevlingen fresende under en busk, med nobsen 15 cm fra, full kontroll. **Spørsmål 3 :** Skal, skal ikke skyte, den er jo også en predator.

Elg finnes også i gode mengder, men den er grei. Noe få skvakk, er nok. Elg er den avvendt fra. Men jeg har flere ganger observert Sarek og elg stående 20 meter fra hverandre før nobsen tar noen raske byks fram for å få fart på elgen.

Rådyr og hare jages også når anledningen byr seg, men sjelden lenge, i motsetning til katter i nabolaget som går i veden på seine kveldstimer.

Sau jages aldri mer enn en time eller to (*neida, den har sauesertifikat*).

Mus/lemen, ja, fra det største til det minste.

Dette varierte antall arter finnes i mitt terreng, noe som faktisk gjør innjaging og jakt noe mer komplisert enn hva lest litteratur ofte tilsier. Og når sant skal sies så kan jo bikkja skjønnes, for i fravær av storfuglkull som flyr opp i nærmeste tre og sitter der til jegeren får sneket seg inn på losen, uten å støkke før fugl skytes, så finnes bl.a. ekorn og annet vilt i rikt monn, noe den tydeligvis har nedarvet interesse for (*synd ekornskinn ikke lenger er salgbart*). Neste gang valp skal "innjages" vil jeg derfor skyte fugl på halvsjanser. F.eks. når tiuren går opp i treet, jeg ser den, men ikke unghunden. Der ligger jeg i lyngen med klart gevær, mens bikkja ennå ikke har sett/været det den skal se. Rekorden er 20 minutter i lyngen med tiuren i furua, mens bikkja tror jeg vil leke. "Se fuglen", visker jeg stille og ivrig til bikkja. I sånne stunder har tanken slått meg mer enn en gang om at det må finnes en enklere måte å få fugl i sekken på. (*Fra nå av skal det skytes i sånne stunder når bikkja er under treet, får å prege unghunden på mer fugl*)

Spørsmål nr 4: Er det rett eller urett.

Man får den hunden man fortjener heter det seg, ja sikkert sant, men av og til kan en faktisk føle at man ikke får den hunden man fortjener. Men på noen turer har man også den hunden man fortjener. (*Synd geværet da ofte er hjemme, eller at det ikke er jaktprøve.*)

Onsdag 6 sept., var en sånn kveld

Sarek slippes i lia over hogstfeltene der gammelskogen begynner.

Los 1

10 minutter seinere er det full los. Etter 5-10 min. begynner ansmygingen, bikkja kommer til syne mellom granstammenen yr og vill. Tvilen kommer, Sarek er for ivrig på å «bestige» grana, det kan ikke være fugl, og ganske riktig, i toppen av grana sitter måren, svart og fin og gul i brystet. Å kalle inn nobsen i full mår los er

NSFN
NORSK SPESIALKLUBB
FOR FINSK SPETS OG NORRBOTTENSPETS

ANMELDELSESKJEMA FOR JAKTPRØVE

Anmeldelse til jaktprøve:

Utstilling:

Sted:

Jaktprøve:

Spredt

Fast

Utstilling:

Junior klasse 9-15 m

Unghund klasse 15-24 m

Åpen klasse over 24 m

Champion klasse

Finsk Spets: Hann Tispe

Norrbottenspets: Hann Tispe

Hundens tittel og navn:

Registreringsnr.:

Fars tittel og navn:

Mors tittel og navn:

Eier:	Adresse:
Post nr.:	Poststed:
Oppdretter:	Adresse:

Er hunden premiert på jaktprøve: Ja Nei

Er hunden premiert på utstilling: Ja Nei

Har hunden CERT på utstilling: Ja Nei

Er eieren medlem i NSFN: Ja Nei

Anmelders underskrift:

**NSFN,
SPECIALISERT KLUBB
FOR NORRBOTTENSPETS**

OPPTAK OG UTSTILLINGER ARRANGERT AV NSFN

Anm. Nr.

Katalog Nr.

Dato:

0-24 mnd. Veteran klasse over 7 år
 25-34 mnd. Avlsklasse
 35-44 mnd. Oppdretter klasse
 45-54 mnd.

Foregående vaksinerings dato:

Født dato:

~ Reg. nr.

Reg. nr.

Adresse:
Telefon: Tlf. nr.:

Høyeste premiering oppnådd i år

Høyeste premiering oppnådd i år

Dato	Sted	Dommer
____	____	____
____	____	____

Ønsker å bli medlem: Ja Nei

Dato:

NSFN og norrbottenspets (NSFN) sine arrangementer.
Klubben (NKK), og følger derfor
K's regler.

ikke lett. (*Begrep som innfangning passer kanskje bedre.*) Bikkja kobles, og vi beveger oss et lite stykke opp i lia før det slippes. 3 minutter seinere er det full mår los igjen. Samme mår, samme tre. Ny "innfangning" samt at jeg nå klok av skade går langt opp i lia før nytt slepp. Nå gikk det bedre, Sarek forsvant videre oppover i lia. 10 minutter seinere høres på ny en los, men langt nede i lia. F... også, mår los uten hagla er sjanseløst. At en spets ikke så lett vil glemme en tresatt mår har jeg opplevd før også. Jeg må ned igjen for ny innfangning. For måren oppe i grana begynner Sarek og jeg tydeligvis å bli en vane, for den titter nysgjerrig ned på meg 3 gang jeg kommer. Jeg kapitulerer, ferden bærer ned til bilen for transport til mårfritt område.

Los 2.

Nytt slipp 20 minutter seinere, og i ny frodig granskog går orrfuglkullet opp med påfølgende los. **Spørsmål 5:** Hvor lenge lar dere bikkja lose under trening, 10 min?, og preger lange loser på fugl bikkja bedre på fugl? Ved ansmygingen støkkes fugl som sitter i nærheten av losen, bikkja forlater da losen 2 ganger da andre fugler støkkes, for så å vende tilbake og gjenoppta losen. Jeg går innpå losen og støkker orrfuglen .

Los 3.

20 minutter seinere starter losen igjen, etter nobsens karakteristiske "uttak". Jeg hører ei orrhøne kakle. Hva er vel bedre enn kaklende/kneppene fugl og spetslos. Men den sitter ikke så lenge før den tar til vingene, med Sarek på slep. Høna er og blir borte, så Sarek vender tilbake til stedet hvor kullet ble tatt opp. Ny los høres, tydeligvis en årskylling som hadde gått opp i et tre i nærheten. Jeg setter meg ned for å vente i 5-10 minutter før jeg vil gå inn og støkke. Så lenge gidder tydeligvis ikke kyllingen å vente, så losen avsluttes med et fortvilet tynt bjeff idet fuglen slipper seg ut fra furua.

Los 4 og 5

Los nummer fire setter i gang ganske snart. Så at bikkja slapp seg nedover lia på overvær, for så å høre de nydelige oppfluktene. I sånne stunder virker sekunder som timer. Først oppflukt, så.....los. Herlig !!. Sarek får drive på en stund før jeg går innpå. Skogen er ganske åpen, og bikkja står under furua. Utrolig hvordan orrfugl kan gjøre seg liten. Jeg får faktisk ikke øye på den før jeg er 20 meter fra treet. Da kommer det liksom bare "ut fra" en av de nedre grove furukvistene for så å dra av gårde. Sarek returnerer forholdsvis raskt, drar 70 meter nedover i den åpne furuskogen, og setter i gang los nummer 5. I det siste har det tydeligvis gått opp for den at fugl også kan finnes i tre. Noe tvilende går jeg innpå, for falske loser er slett ikke noe unntak som bekrefter regelen. Furua granskes nøye uten å se tegn til liv, før orrfuglen slipper seg ut fra nabograna når jeg er rett under den. En liten feil markering, men ellers bra.

I bilen på veg hjem, slår det meg at det nok er slike terreng " innjagingsforfatterne" benytter. Ikke en eneste ekornløs i hele kveld og bra med fugl.

Men tilbake til høvfjellet, reinsdyra er ikke her, 3 stk kort ser ut til å forbli ubrukt, samt 2000 kr brukt på en reinsdyrbukk som aldri kom, tida blir for knapp, for fra mandag 10. sept. skal spetsen prioriteres før annet vilt. Samvittighet for barn og kone alene hjemme gnager også litt der jeg sitter i fjellduken og hutrende speider etter rein. Lundhags jaktstøvler er heller ikke vanntette.

Apropos kone. Det har vært litt skriverier om utstilling. Min erfaring er at de beste resultatene oppnås når du sender kona inn i ringen med bikkja. De gjorde i hvert fall reint bord på Telemarksutstillinga med 1 AK, 1 VK, CERT, BIR, BHK og Best in show (BIS). Så på eksteriør skal jeg være enig i at man får den hund (kone) man fortjener.

Skitt jakt !!!

Foto: Roy Nilsen

Tore Bjørnbet får overrakt årets spets trofeet for andre året på rad, Berkåk 18. mars 2001.

Svar til innjagingsfrustrasjoner

Av: Roy Nilssen

FØR JEG PRØVER Å SVARE PÅ Tron Olav Tinnes sine problemstillinger vil jeg komme med noen generelle kommentarer. De halsende fuglehundene skal ha stor jaktlyst. Dette medfører at de i utgangspunktet jager det meste. Dette er ikke et problem selv om enkelte forsøker å gjøre det til et problem. Vi må slutte å bekymre oss over at spetsen jager ekorn, mår, grevling, rev, elg, rein, rådyr, hare osv. Det som burde bekymra oss er at alt for mange spetser har for ”dårlig jaktlyst og ikke gjør jobben sin godt nok”. Årsaken til dette er sikkert mange. Men jeg vil nevne to momenter: Vi avler på individer som har for dårlige arvbare egenskaper og vi er for lite i skogen med hundene våres. At en spets jager losende etter hare i fem minutter er ikke et problem. Det er et irritasjonsmoment fordi vi som jegere ikke har lykkes i våres streben etter å få en hund som kun jager fugl, hvis det er målsetningen. En spets som forfølger fugl med losføring er imidlertid et stort problem. Ikke bare for den enkelte jeger, men for alle framtidige valpekjøpere. Da denne uønskede egenskapen er arvbar. Konklusjonen blir da at spetser som jager annet vilt enn fugl ikke er et problem for rasen, men et irritasjonsmoment for stressede jegere. Spetser som forfølger fugl med losføring og/eller har andre uønskede egenskaper i sitt fuglearbeid er imidlertid et problem som bør bekymra alle oss som også i framtiden ønsker å kunne skaffe oss gode halsende fuglehunder.

Hvorfor så denne store bekymringen over at spetsen jager alt mulig vilt som krysser dens vei? Jeg tror noe av årsaken ligger i det at det kan medføre tapte poeng på jaktprøve. Da er det viktig å huske på at det kun gis 1 poeng for prestasjonsrenhet (*ikke jager annet vilt enn fugl*). Mens det gis hele 99 poeng for arbeide med fugl. Det trengs kun 75 poeng for å oppnå en første premie. Som vi ser har vi 24 poeng å gå på. Det kan selvfølgelig gis minus poeng for arbeide med annet vilt. Men det er langt mellom de spetsene som jager hare, rådyr eller elg en time eller mer (*vil medføre -10 poeng og diskvalifikasjon*). Problemet under en jaktprøve med hunder som jager annet vilt er tap av verdifull prøvetid og unødig bruk av krefter. Men med normal husdressur og samarbeidsevne med føreren er ikke dette noe stort problem. Gjennom min karriere som jaktprøvedommer har jeg aldri opplevd at dette har vært noe problem som er problematisk for rasene og/eller jaktformen.

Spørsmål 1

Er man av det tålmodige slaget kan en effektiv metode være å gå fra hunden for å vente på den litt lenger borte. Forhåpentligvis vil hunden etterhvert forstå at du ikke er interessert i ekorn og dermed slutte å lose på dem. For de som ikke er så tålmodige vil løsningen bli å ta med seg hunden fra losstedet. Om det skjer ved å snakke til hunden, koble den eller bære den får være en sak mellom hund og jeger.

Men det vil selvfølgelig være en fordel med et minimum av lydighet. Det enkleste er selvfølgelig å skyte ekornet og putte det i sekken. Da er det ikke mer å lose på. Jeg selger ekorn i vinterpels til en preparant for kr 50,- pr. stk. (*har finansiert jaktkortet enkelte år*). Dessuten er det positivt viltstell i følge Torstein Storaas (*skogsfugl forsker*). Storaas har en teori om at når det er mye ekorn i skogen vil hønsehauken bli værende i skogen, og da tar den også en god del skogsfugl. Siden ekorn er en viktig matkilde om vinteren vil den trekke ut av skogen hvis det er lite ekorn. (*Storaas presiserer at dette er en teori som ikke er vitenskapelig bevist.*) Dessuten har ekornet både egg og fugleunger på menyen. Jeg har ved et uhell skutt ekorn for Zennta uten at det ser ut til å ha medført større interesse for ekorn. Det virker som om det er helt andre faktorer som er avgjørende. Enkelte ganger kan jeg plystre lavt eller si kom her så gir hun seg og går ut i nytt søk, mens andre ganger er det kun oppkobling som duger. Jeg tror årsaken ligger i hvordan ekornen oppfører seg (*hisser opp hunden*) og hvorvidt lenge siden det er vi hadde siste fuglefall/-kontakt.

Spørsmål 2

Ønsker du å bruke hunden til mårjakt skyter du selvfølgelig mår. Det er ingen andre en den enkelte jeger som kan svare på om det er riktig å skyte mår for hunden din. Ved start på jaktprøve gir ikke jaging av rovvilt minus poeng, kun tap av prøvetid. For den første spetsen min skjønner jeg mår uten at jeg kan påstå at dette medførte større interesse for ekorn. Hvis man er litt obs vil man raskt høre på losen hva hunden loser på. Når det er mår eller ekorn går man raskere inn på losen for å skyte eller ta med seg hunden. Er man usikker er det viktig å ta det med ro.

Spørsmål 3

Ønsker du å skyte grevling så skyter du grevling for hunden. Hvis ikke lar du være. Begge deler er like riktig eller like galt, men det er kun du som kan avgjøre hva som er riktig eller galt. Husk at grevlingen er en undervurdert predator.

Spørsmål 4

Ønsker man seg en god halsende fuglehund skyter man kun i tilfeller hvor hunden har los på fugl og markeringen er riktig. Aldri i andre situasjoner. Det er viktig å huske på at det er ved lange loser med riktig markering det er enklest å skyte fugl. Har man ikke ambisjoner om å få fram en god halsende fuglehund kan man selvfølgelig skyte i alle mulige halv- og helsjanser. Men det vil i 99% av tilfellene medføre at man får en hund som slurver i fuglearbeidet (*blir upålitelig, og dermed vanskelig å skyte fugl for*). Hvis hundens fuglearbeid er av underordnet betydning bør man seriøst vurdere å gå over til støkkjakt (*både for egen og hunden sin del*). I nevnte situasjon som danner grunnlaget for spørsmålet ville jeg etter en vis tid ha støkket fuglen for å gi hunden erfaring med at de også finnes i veden og ikke bare på bakken. Hvis hunden har støkket fuglen opp i veden og allikevel ikke loser på den ville jeg ha vurdert å bytte hund (*forutsatt at hunden er så gammel at det kan forventes at den loser*). Viktig å huske på at vi skyter fuglen for å belønne riktig

adferd og ikke for å få den til å jage. En spets som får være mye i skogen vil som regel begynne å jage fra 4-12 måneders alderen. Når man da får skutt den første fuglen i los med riktig markering vil som regel være avhengig av jegerens dyktighet. Det er viktig å ha tålmodighet. Det å prøve seg på alle mulige snarveier vil som regel på sikt slå uheldig ut. Som kjent er jakt med halsende fuglehund en vanskelig jaktform (*det er jo derfor den er interessant å drive med*), og spesielt innjagingen av unghunden. Eneste unntak fra den første setningen i dette avsnittet er i tilfeller hvor unghunden har funnet fuglen, loser mot sittetreet eller i nabo trærne uten å markere helt riktig. Dette gjelder kun ved den første fuglen man har mulighet til å skyte for hunden, siden skal markeringen være riktig. Man kan også vurdere å skyte fuglen hvis hunden har loset mot fuglen for så å forlate lostreet før den igjen kommer tilbake. Ideelt bør man da vente med å skyte til hunden igjen loser mot fuglen. Hvis ikke så skjer kan man vurdere å skyte når hunden befinner seg under fuglens sittetre. Men dette bør være absolutt siste utvei. I en slik situasjon vil det også være en fare for at hunden blir skuddredd, siden den ikke har sin oppmerksomhet rettet mot fuglen. For å løse problemet med at unghunden ikke er losfast og dermed loser lenge nok til at vi greier å skyte fuglen kan vi bruke en risikabel metode. Den forutsetter imidlertid at man er god til å svinge hagla. Man kan gå relativt raskt inn på losen og skyte fuglen i det den reiser ut av treet. Men det betinger at man er sikker på at fuglen kommer ned. Under innjagingen skal det alltid komme ned en fugl når det smeller. Jeg vil for øvrig påstå at en spets som ikke begynner å jage av seg selv ikke er rasetypisk og derfor ikke bør bli brukt i avl.

Spørsmål 5

La aldri hunden lose så lenge under trening at den går lei og forlater lostreet. Det er bedre å støkke fuglen før dette skjer. Når det gjelder å prege hunden på lange loser er min erfaring at det skjer automatisk under jakt. Det er ikke uvanlig at ansmygingen inn på losen tar 10-20 minutter. Jeg har i enkelte tilfeller brukt opptil 45 minutter før jeg har skutt eller støkket fuglen.

Innjagingslitteratur

Det jeg oppfatter som det største problemet når det gjelder tilgjengelig innjagingslitteratur er det at man fokuserer kun på en måte å jage inn hunden. Dette blir feil når vi vet at hunder er like store individualister som oss, og dermed krever individuell behandling. Det man bør fokusere på er at jegerens viktigste oppgave er å legge til rette for at hunden skal kunne bli så god som den har forutsetning for å bli. Da må vi være våkne når vi er ute i skogen og gjøre de rette valgene når det gjelder akkurat vår egen hund. Vi vet at hunden skal ha et søk så den finner fuglen, den skal lose på tresatt fugl og ha riktig markering og den skal være losfast. Om vi når disse målene vil være avhengig av de medfødte egenskapene og om vi greier å lese hunden vår slik at vi greier å gjøre det optimale ut fra hundens og forutsetninger og under de rådene forhold der vi jager inn hunden. Dette må nødvendigvis bli forskjellig fra hund til hund.

Fasit – konkurranse nr. 3-2001

Ingen rette svar er innkommet. Og jeg som trodde at oppgaven var altfor lett for skarpsynte skogsfugljegere.

Foto: Roy Nilsen

Tiuren sitter midt i toppen, litt til venstre for midten av bildet. Sammenlign med bildet i nr. 3-01 så vil du se tiuren der også.

Hvor mange?

Hvor mange orrhaner finner du på bildet. Send svaret til: Roy Nilsen, Skutlesvegen 46, 5700 Voss innen 28. februar. Blant de med riktig svar vil klubben trekke ut en vinner som får en gratis start på jaktprøve.

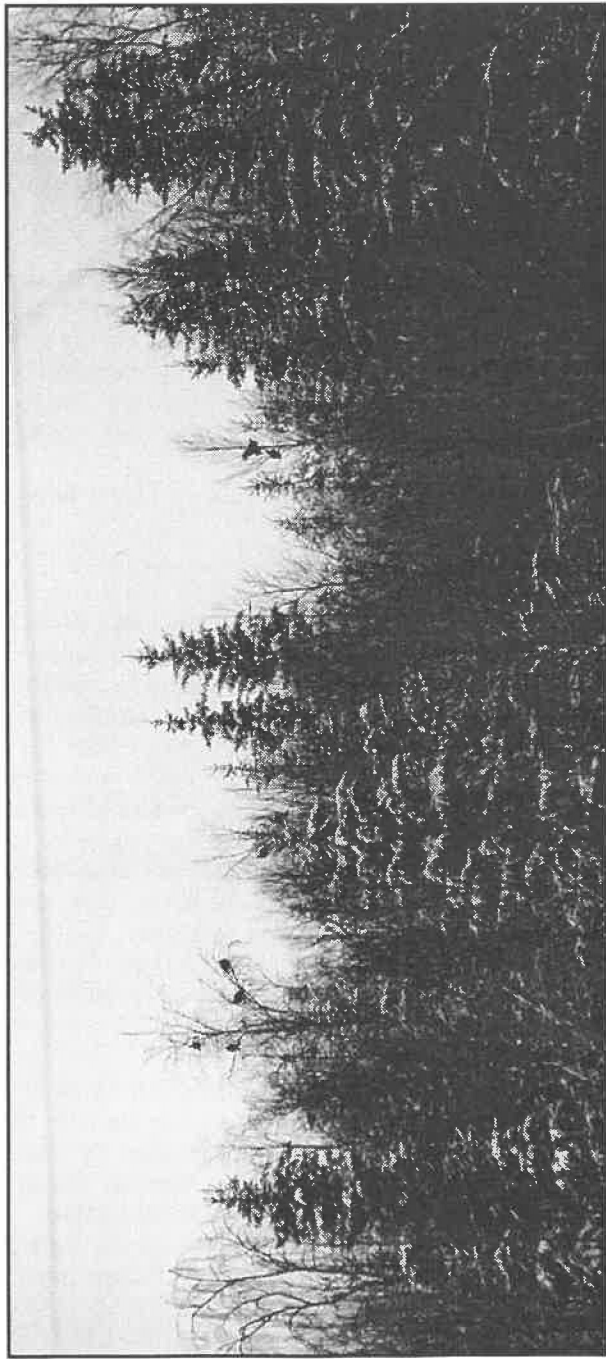

Foto: Roy Nilsen

Infeksjonssykdommer hos hund

Av : Avlsrådet

Kilde: særtrykk fra Hundesport nr 6/7 '95, Infeksjonssykdommer hos hund sett i relasjon til åpne grenser. Av Jorunn Grøndalen og Gudmund Holstad, Norges veterinærhøgskole.

Smittsom leverbetennelse

Virus angriper i første omgang levervev, derav navnet, men andre organer kan også affiseres. Symptomene er slapphet, feber og magesmerter. Også denne sykdommen vil ubehandlet kunne føre til døden. I ca 20 % av tilfellene utfelles immunstoff i hornhinnen i øyet, og denne får et blåfarget, ugjennomsiktig bilde; "blue eye". Dette symptomet vil imidlertid gradvis forsvinne. Under sykdomsperioden forekommer virus i de fleste kroppsvæsker og i avføring, og viktigste utskillelseskilde er gjennom urin og avføring.

Sykdommen diagnostiseres sjelden i Europa, og vaksinerne vi har på markedet er meget effektive.

Parainfluenzavirus-infeksjon

Parainfluenzaviruset er det viruset som oftest isoleres i forbindelse med smittsom hoste (*kennelhoste*). Andre virus og bakterier kan imidlertid også isoleres i forbindelse med denne sykdommen som gir heftig, tørr hoste i 4-6 dager. Dyr som ikke har svekket immunforsvar blir sjeldent allment syke, mens svake individer kan utvikle lungebetennelse.

Virus overføres ved dråpesmitte, og opptrer ofte i miljøer hvor flere hunder er oppstallet, derav navnet kennelhoste. Sykdommen er utbredt i alle land i Europa, også i Norge. Vaksinasjon gir beskyttelse, men da andre smittestoffer kan gi samme symptomer kan en ikke sikre seg 100 % mot smittsom hoste.

Vaksinasjon er viktigst for brukshunder og hunder som møter stort smittepress (*utstilling, kennel*). **Grunnimmunisering av valper:** Vaksinasjon ved 12 og 16v ukers alder. **Grunnimmunisering av voksne hunder:** To vaksinasjoner med 3-4 ukers mellomrom. **Rekvinasjon:** Årlig, eller før økt smittepress.

Herpesvirus-infeksjon

Herpesvirus hos hund gir først og fremst symptomer i form av nedsatt fruktbarhet. Virus kan føre til fosterdød og til valpedød kort tid etter fødsel. Det blir også forbindelse med kennelhoste og influensasymptomer. Dyr kan være smittet uten å ha symptomer på sykdom. Virus overføres først og fremst i forbindelse med paring, og et infisert og hyppig brukt avlsdyr kan spre smitte.

Forekomsten i Norge er ikke kartlagt. Sykdommen har skapt problemer ved flere anledninger. Problemene er større i det sentrale Europa enn i Norge. Vi har ikke effektiv vaksine tilgjengelig.

Utstillinger 2002

Dato	Arrangør	Adresse	Utstillingsted	Anm.frist
23-24/02	Norsk Kennel Klub	Postboks 163, Bryn, 0611 Oslo	Bø i Telemark	21/01
16-17/03	Norsk Kennel Klub	Postboks 163, Bryn, 0611 Oslo	Bergen	11/02
24/03	NSFN	Karin Ruus, Ask Gård, 1482 Nittedal	Kirkenær	01/03
13/04	Askim og Omegn JFF	Eva Skjennum, Vammavn. 364, 1815 Askim	Askim Bedriftsenter	23/03
20-21/04	Norsk Kennel Klub	Postboks 163, Bryn, 0611 Oslo	Narvik	18/03
27/04	SJFF/TJFF/TEH/TFK	Telemarkutstillingen, Pb. 333, 3701 Skien	Skien	03/04
04/05	Kongsvinger JFF	Svein Birkeland, Rute 515, 2219 Brandval	Kongsvinger	06/04
09/05	Stjørdal JFF	Jannicke Kristiansen	Stjørdal	11/04
11-12/05	Norsk Kennel Klub	Postboks 163, Bryn, 0611 Oslo	Kristiansand	08/04
25/05	Hattfjelldal JFF / Helgeland EHK	Hattfjelldalsutstillingen Pb. 106, 8690 Hattfjelldal	Hattfjelldal	10/05
01-02/06	Norsk Kennel Klub	Postboks 163, Bryn, 0611 Oslo	Drammen	29/04
15/06	Nittedal og Hakadal JFF	Pb. 39, 1482 Nittedal	Rotnes, Nittedal	20/05
15-16/06	Kirkenes og Omegn Hundeklubb/Neiden JFF	Postboks 335, 9915 Kirkenes	Kirkenes	11/05
29-30/06	Norsk Kennel Klub	Postboks 163, Bryn, 0611 Oslo	Trondheim	27/05
04/08	Båstad Gr.Eier JFF	Willy Kristiansen, Vestlivn. 3, 1960 Løken	Båstad skole	20/07
10/08	Norges Jeger- og Fiskerforbund	Elverumsutstillingen Postboks 104, 2340 Løten	Prestøya, Elverum	17/07
10-11/08	Norsk Kennel Klub	Postboks 163, Bryn, 0611 Oslo	Oslo, Norsk vinnerutstilling	08/07
17-18/08	Norsk Kennel Klub avd. Hedmark/Oppland	Dag Rune Egge, Settberg, 2332 Åsvang	Otta	21/07
14-15/09	Norsk Kennel Klub	Postboks 163, Bryn, 0611 Oslo	Stavanger	12/08

Hundutstilling i Nora

SSF Sydsverige inviterer til riksutstilling for finsk spets och norrbottenspets i Nora søndagen den 7 april 2002, kl 09.00

Domare: Esko Nummijärvi.

Anmälan: Skriftligt senast 28 mars 2002 till:

Gun Holum, Pl 6757, 713 94 Nora. E-mail gun.holum@eccab.com

Avgift: Valpklass 6-9 mån 100 kr, övriga klasser 200 kr, insättes på SSF Syds postgiro 91 53 14-9 samtidigt med anmälan.

Upplysningar: Gun Holum, tel 0587-60352 kvällstid.

Välkomna!

Röjbackens Janca historisk

S ØNDAG 28. OKTOBER 2001 skrev Röjbackens Janca til Trond Gundersen seg inn i historien som den første finsk spetsen som har oppnådd norsk, svensk, finsk og nordisk jaktchampion. Ingen halsende fuglehunder har greid dette tidligere. At Janca er norsk eid gjør prestasjonen enda større, da det kun har vært arrangert jaktprøver i Norge fra 1985-86. I tillegg er Janca også utstillingschampion. Før nordisk mesterskap var Janca både norsk og svensk Jch. Med sine 78 poeng (første premie) på mesterskapets andre dag ble hun også finsk og nordisk Jch. Nå mangler bare det internasjonale jaktchampionet.

Fortsettelse utstilling

14-15/09	Norsk Kennel Klub	Postboks 163, Bryn, 0611 Oslo	Stavanger	12/08
28/09	Norsk Grand Danos Klub	Borghild Moen, Store Rud, 1454 Fagerstrand	Skedsmo	28/08
05-06/10	Norsk Kennel Klub	Postboks 163, Bryn, 0611 Oslo	Fredrikstad	02/09
19-20/10	Norsk Kennel Klub	Postboks 163, Bryn, 0611 Oslo	Tromsø	16/09
22-24/11	Norsk Kennel Klub	Postboks 163, Bryn, 0611 Oslo	Hamar, Nordisk vinnerutstilling	21/10

1954
Svein Heggedal
1954 Setskog

RETURADRESSE
BENGT SUNDKØIEN
MAURSTIEN 5
1930 ÅURSKOG

A-BLAD

